

Izglītības un zinātnes
ministrija

Ilgtspējīgs un efektīvs skolu tīkls

30 / 05 / 2023

Anda Čakša, izglītības un zinātnes ministre

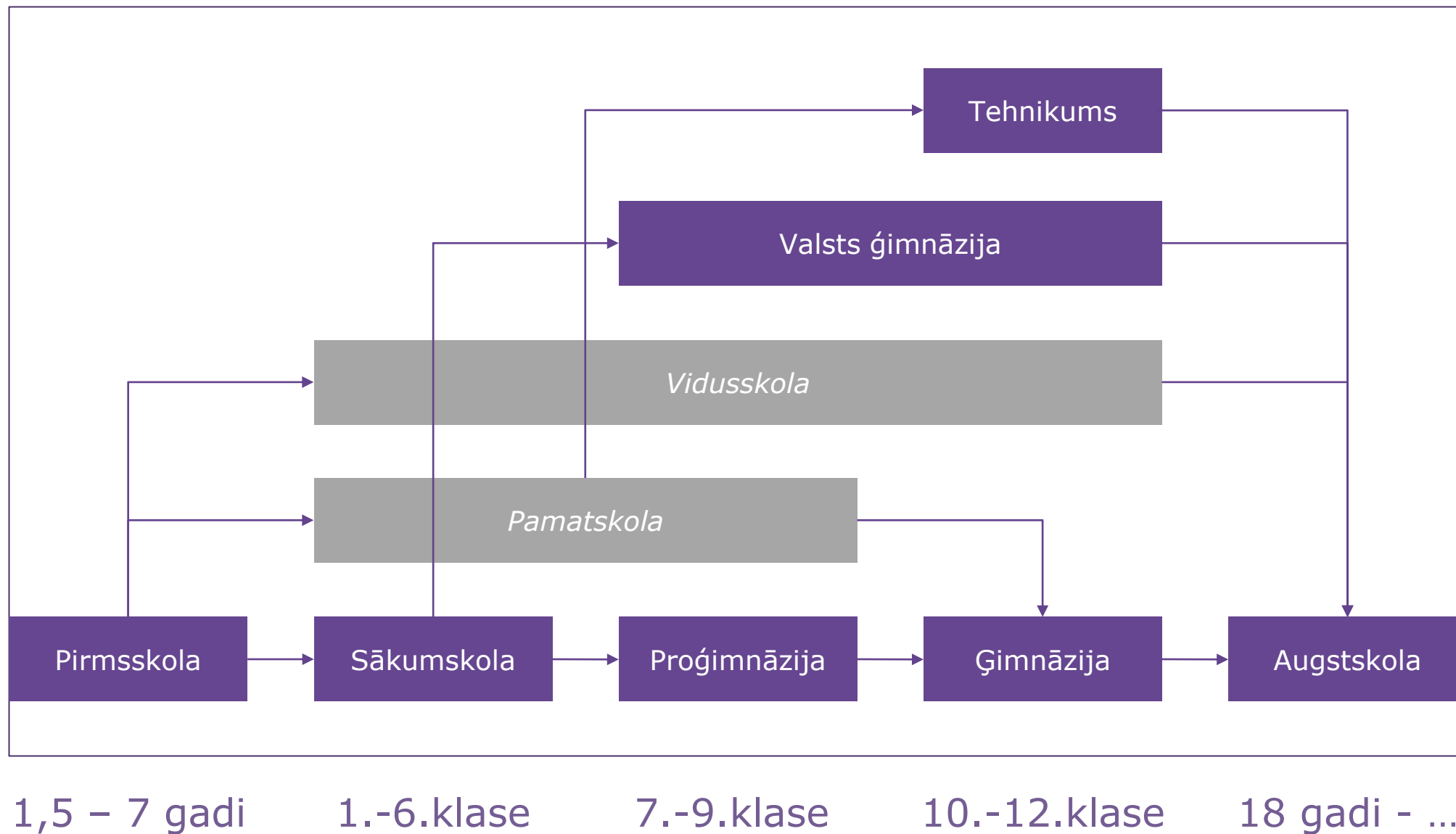
Mērķis

Kvalitatīva izglītība
katram Latvijas bērnam
par saprātīgu samaksu

Bērncentrēta un cilvēkresursu efektīva pārvaldība

IEVADS

Bērna ceļš izglītībā

Galvenie rādītāji, kas raksturo efektīvu un ilgtspējīgu skolu tīklu

1

Sasniedzamības kritērijs

atkarībā no izglītības posma

2

Skolēnu skaits klašu grupās

atkarībā no skolēnu blīvuma pašvaldībā

1.-3.

7.-9.

4.-6.

10.-12.

3

Pedagoģiskā personāla kapacitāte

Skolēnu skaita – pedagogu proporcija netiek izmantota skolu tīkla analīzē

Pedagogu profesionālā kapacitāte

**Vērtējot pedagogu kapacitāti,
tiek analizēts pilnas slodzes
pedagogu īpatsvars vienā skolā**

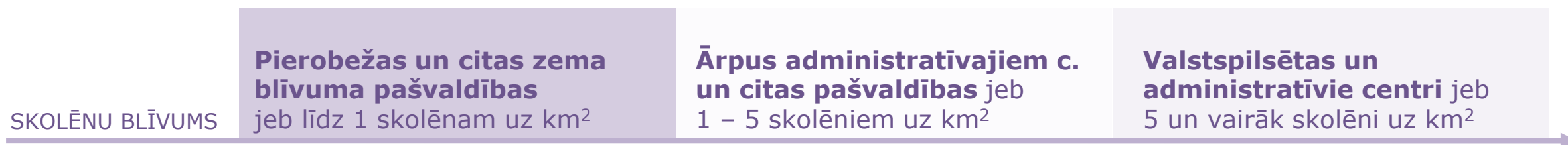
Mērķis:

**Pilnas slodzes
vispārējās izglītības pedagogu*
īpatsvars vienā skolā**

vismaz 80%

* Neiekļaujot administrāciju, atbalsta personālu u.c.

Pašvaldību iedalījums pēc skolēnu blīvuma

Pašvaldību iedalījums pēc skolēnu blīvuma pašvaldībā **risina 3 problēmas:**

1. Paplašina jēdzienu no “pierobežas pašvaldības” uz “**pierobežas un citas zema blīvuma pašvaldības**”.
2. Iekļauj 5 pašvaldības, kurām **nav administratīvie centri** (Augšdaugavas, Rēzeknes, Jelgavas, Dienvidkurzemes un Ventspils novadi).
3. Respektē **valstspilsētu atšķirības** (Jēkabpils, Valmiera un Ogre).

SKOLĒNU BLĪVUMS

Pierobežas un citas zema blīvuma pašvaldības
jeb līdz 1 skolēnam uz km²

Alūksnes novads
Augšdaugavas novads
Balvu novads
Krāslavas novads
Ludzas novads
Madonas novads
Rēzeknes novads
Valkas novads
Ventspils novads

Ārpus administratīvajiem c. un citas pašvaldības jeb 1 – 5 skolēniem uz km²

Aizkraukles novads
Bauskas novads
Cēsu novads
Dienvidkurzemes novads
Dobeles novads
Gulbenes novads
Jelgavas novads
Jēkabpils novads
Kuldīgas novads
Limbažu novads
Līvānu novads
Ogres novads
Preiļu novads
Saldus novads
Saulkrastu novads
Siguldas novads
Smiltenes novads
Talsu novads
Tukuma novads
Valmieras novads
Varakļānu novads

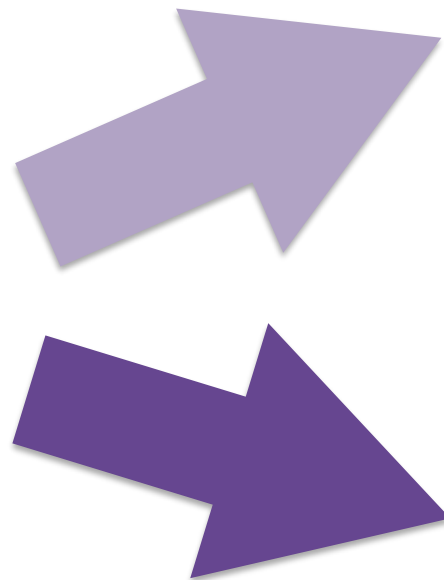
Valstspilsētas un administratīvie centri jeb 5 un vairāk skolēni uz km²

Ādaži un **Ādažu** novads
Ķekava un **Ķekavas** novads
Mārupe un **Mārupes** novads
Olaine un **Olaines** novads
Ulbroka un **Ropažu** novads
Salaspils un **Salaspils** novads

Aizkraukle	Ludza
Alūksne	Madona
Balvi	Ogre
Bauska	Preiļi
Cēsis	Rēzekne
Daugavpils	Rīga
Dobele	Saldus
Gulbene	Saulkrasti
Jelgava	Sigulda
Jēkabpils	Smiltene
Jūrmala	Talsi
Krāslava	Tukums
Kuldīga	Valka
Liepāja	Valmiera
Limbaži	Varakļāni
Līvāni	Ventspils

**Divas
atšķirīgas
pieejas,
kā piemērot
kvantitatīvos
kritērijus skolām***

1.-6. KLASES POSMS:

SĀKUMSKOLA

7.-12. KLASES POSMS:

PROĢIMNĀZIJA,
ĢIMNĀZIJA,
VIDUSSKOLA,
PAMATSKOLA

* Kritēriji neattiecas uz speciālās izglītības iestādēm un speciālās izglītības programmām.

1.-6. KLASES POSMS

SĀKUMSKOLA

1.-6. KLASES POSMS: SĀKUMSKOLA

DIBINĀTĀJS – PAŠVALDĪBA

«Pašvaldība nodrošina pieejamu un kvalitatīvu izglītību savā teritorijā atbilstoši valsts noteiktajiem mērķiem un personas vajadzībām”

Avots: Izglītības likums, 17.panta trešā daļa, 1²

Izglītības un zinātnes ministrija ņēmusi vērā pašvaldību ieteikumus: 1.-6. klases posmā*

1. Nodrošinot pieejamību, **pašvaldība autonomi nosaka skolēnu skaitu** 1.-3. un 4.-6. klašu grupās.
2. Nodrošinot pieejamību, **nav noteikts maksimālais attālums** starp skolām (20-25 km).

* *No pašvaldību izpētes vizītēm*

1.-6. KLASES POSMS: SĀKUMSKOLA

KRITĒRIJI

#1 Sasniedzamība:

“Izglītība tuvāk dzīvesvietai” – **ceļā pavadītais laiks ne ilgāks par 40 min** ar pašvaldības organizētu transportu.

#2 Kvantitatīvie kritēriji – rekomendējamie:

ja skola neizpilda klašu grupu kritēriju 1.-6.klašu posmā, pašvaldība var turpināt to uzturēt.

1.-6. KLASES POSMS: SĀKUMSKOLA

KRITĒRIJI #2 – REKOMENDĒJAMIE

OPTIMĀLAIS SKOLĒNU SKAITS KLAŠU GRUPĀ ATBILSTOŠI SKOLĒNU BLĪVUMAM

SKOLĒNU BLĪVUMS	Pierobežas un citas zema blīvuma pašvaldības jeb līdz 1 skolēnam uz km ²	Ārpus administratīvajiem c. un citas pašvaldības jeb 1 – 5 skolēniem uz km ²	Valstspilsētas un administratīvie centri jeb 5 un vairāk skolēni uz km ²
	Minimālais skolēnu skaits	Minimālais skolēnu skaits	Minimālais skolēnu skaits
1.-3.klašu grupa	30	30	120
4.-6.klašu grupa	30	30	120

1.-6. KLASES POSMS: SĀKUMSKOLA

OPTIMĀLAS KLASES PIEEJA – 10/20

SKOLĒNU BLĪVUMS	Pierobežas un citas zema blīvuma pašvaldības jeb līdz 1 skolēnam uz km ²			Ārpus administratīvajiem c. un citas pašvaldības jeb 1 – 5 skolēniem uz km ²			Valstspilsētas un administratīvie centri jeb 5 un vairāk skolēni uz km ²		
	Optimālais skolēnu skaits klasē	Klases	Kopā	Optimālais skolēnu skaits klasē	Klases	Kopā	Optimālais skolēnu skaits klasē	Klases	Kopā
1.-3.klašu grupa	10	1	30	10	1	30	20	2	120
4.-6.klašu grupa	10	1	30	10	1	30	20	2	120

7.-12. KLASES POSMS:
PROĢIMNĀZIJA,
ĢIMNĀZIJA, VIDUSSKOLA,
PAMATSKOLA

Izglītības un zinātnes ministrija ņēmusi vērā pašvaldību ieteikumus: 7.-12. klases posmā*

1. Valsts ģimnāzijas **var atrasties visās pašvaldībās** (ne tikai valstspilsētās) **un ir samazinātas minimālā skolēnu skaita prasības** (pielīdzinātas vidusskolu prasībām).
2. **Samazinātas minimālā skolēnu skaita prasības 7.-9. klašu un 10.-12. klašu grupā** - no 75 uz 60 skolēniem.
3. Sagaidāmais **skolēnu skaits klašu grupā tiek aprēķināts kā vidējais pēdējos 3 mācību gados**, lai respektētu nelielās skaita izmaiņas.

* No pašvaldību izpētes vizītēm

Izglītības un zinātnes ministrija ņēmusi vērā pašvaldību ieteikumus: 7.-12.klases posmā*

4. Nodrošinot pieejamību un respektējot Pierīgas kapacitāti, **attālums starp skolām noteikts kā maksimālais**, nevis kā minimālais.
5. Valstspilsētās un pilsētās **samazināta prasība īstenot noteikta skaita paralēlās klases vienas klašu grupas ietvaros** – no 3 uz 2 paralēlēm. Tas ļauj samazināt arī minimālā skolēnu skaita prasības – no 180 uz 120 skolēniem vienā klašu grupā.
6. **Valstspilsētām skolēnu skaita prasības pielīdzinātas pilsētu prasībām**, tām veidojot vienu kategoriju grupu (pēc skolēnu blīvuma).

* No pašvaldību izpētes vizītēm

7.-12. KLASES POSMS

KRITĒRIJI

#1 Sasniedzamība:

attālums no dzīvesvietas līdz skolai ne vairāk kā ~ 25 km.

Attālums starp skolām ne vairāk kā 50 km.

#2 Kvantitatīvie kritēriji – saistošie:

7.-9. un 10.-12. klašu grupās minimālā skolēnu skaita kritēriji **ir saistoši** visām pašvaldībām.

7. -12. KLASES POSMS

KRITĒRIJS #2 – SAISTOŠS SKOLĒNU SKAITS KLAŠU GRUPĀ ATBILSTOŠI SKOLĒNU BLĪVUMAM

SKOLĒNU BLĪVUMS	Pierobežas un citas zema blīvuma pašvaldības jeb līdz 1 skolēnam uz km ²	Ārpus administratīvajiem c. un citas pašvaldības jeb 1 – 5 skolēniem uz km ²	Valstspilsētas un administratīvie centri jeb 5 un vairāk skolēni uz km ²
	Minimālais skolēnu skaits	Minimālais skolēnu skaits	Minimālais skolēnu skaits
7.-9. klašu grupa	30	60	120
10.-12. klašu grupa	60	60	120

7. -12. KLASES POSMS

KRITĒRIJS #2 – SAISTOŠS SKOLĒNU SKAITS KLAŠU GRUPĀ ATBILSTOŠI SKOLĒNU BLĪVUMAM

SKOLĒNU BLĪVUMS	Pierobežas un citas zema blīvuma pašvaldības jeb līdz 1 skolēnam uz km ²			Ārpus administratīvajiem c. un citas pašvaldības jeb 1 – 5 skolēniem uz km ²			Valstspilsētas un administratīvie centri jeb 5 un vairāk skolēni uz km ²		
	Optimālais skolēnu skaits klasē	Klases	Kopā	Optimālais skolēnu skaits klasē	Klases	Kopā	Optimālais skolēnu skaits klasē	Klases	Kopā
7.-9.klase	10	1	30	20	1	60	20	2	120
10.-12.klase	20	1	60	20	1	60	20	2	120

7. - 12. KLASES POSMS

DIBINĀTĀJS – PAŠVALDĪBA

**VALSTS PĀRŅEM LĒMUMU PIENĒMŠANU PAR
SKOLU TĪKLA KARTĒJUMU VALSTS MĒROGĀ**

**TIEK PRECIZĒTS LICENCĒŠANAS UN
AKREDITĒŠANAS PROCESS AR MĒRĶI NODROŠINĀT
IZGLĪTĪBAS KVALITĀTI VALSTĪ**

Nepieciešamas secīgas izmaiņas attiecīgajos normatīvajos aktos.

7. - 12. KLASES POSMS

REFORMAS REZULTĀTS

- **Nodrošināta kvalitatīvas izglītības pieejamība visos reģionos.**
- **Nodrošināta iespēja izvēlēties daudzveidīgu padziļināto kursu piedāvājumu.**
- **Nodrošināta adekvāta pedagogu slodze un atalgojums, efektīva esošo pedagogu resursu izmantošana.**
- **Nodrošināts izmaksu efektīvs tīkls valsts mērogā.**

Pašvaldības lēmums par skolu tīklu

Valsts lēmums par skolu tīklu

Vidusskola

1.-3.klase

4.-6.klase

7.-9.klase

10.-12.klase

Valsts
ģimnāzija

1.-3.klase

4.-6.klase

7.-9.klase

10.-12.klase

Pamatskola

1.-3.klase

4.-6.klase

7.-9.klase

Sākumskola

1.-3.klase

4.-6.klase

Ieguvumi no valsts iesaistes

Efektīva un ilgtspējīga resursu pārvaldība

Prioritāte ir izglītības kvalitāte un augstvērtīgu rezultātu sasniegšana neatkarīgi no skolas atrašanās vietas

Skaidra skolēnu plūsma pēc 9.klases absolvēšanas

Akadēmiskā izglītība vai profesionālā izglītība – izzudīs vajadzība pēc vispārīgas vidusskolas lomas skolu ekosistēmā

Ietekme pār padziļināto kursu piedāvājumu

Atbilstība darba tirgus vajadzībām, nevis vecāku iespējām atbalstīt/neatbalstīt savu bērnu perspektīvu prasmju apguvei

Papildus ilgtspējīgam un efektīvam skolu tīklam:

1. Mācību saturs
2. Izglītības kvalitātes monitorings un atbalsta sistēma
3. Finansēšanas modeļa maiņa: programmas finansējums

IZŅĒMUMI

LAI NODROŠINĀTU PIEEJAMĪBU,
TAJĀ SKAITĀ, PIEROBEŽĀ

Izņēmumi

valstspilsētās un administratīvajos centros 1/4

Blīvums: 5 un vairāk skolēni uz km²

	7.-9.klase	10.-12.klase
Min skolēnu skaits klašu grupā	120	120

Pašvaldība	Skola	7.-9.klase	10.-12.klase
Aizkraukle	Aizkraukles novada vidusskola	237	99
Alūksne	E.G. Alūksnes Valsts ģimnāzija	173	114
Balvi	Balvu Valsts ģimnāzija	151	107
Jēkabpils	Jēkabpils 3. vidusskola	200	117
Krāslava	Krāslavas ģimnāzija	164	112
Liepāja	O.K. Liepājas 15. vidusskola	307	92
Līvāni	Līvānu 1. vidusskola	133	72

Izņēmumi

valstspilsētās un administratīvajos centros 2/4

Blīvums: 5 un vairāk skolēni uz km²

	7.-9.klase	10.-12.klase
Min skolēnu skaits klašu grupā	120	120

Pašvaldība	Skola	7.-9.klase	10.-12.klase
Ludza	Ludzas pilsētas vidusskola	163	84
Preiļi	J.E. Preiļu Valsts ģimnāzija	65	101
Rēzekne	Rēzeknes 4. vidusskola	67	258
Ropaži	Ulbrokas vidusskola	295	83
Saulkrasti	Saulkrastu novada vidusskola	215	49
Valka	Valkas Jāņa Cimzes ģimnāzija	176	105
Varakļāni	Varakļānu vidusskola	88	39

Izņēmumi

ārpus AC un citās pašvaldībās 3/4

Blīvums: 5 un vairāk skolēni uz km²

	7.-9.klase	10.-12.klase
Min skolēnu skaits klašu grupā	60	60

Pašvaldība	Skola	7.-9.klase	10.-12.klase
Cēsis	Jaunpiebalgas vidusskola	70	52
D-kurzeme	Vaiņodes vidusskola	74	28
Jēkabpils	Viesītes vidusskola	89	46
Limbaži	Salacgrīvas vidusskola	123	56
Talsi	Rojas vidusskola	72	43
Valmiera	Rūjienas vidusskola	129	45

Izņēmumi

pierobežā un zema blīvuma pašvaldībās 4/4

Blīvums: 5 un vairāk skolēni uz km²

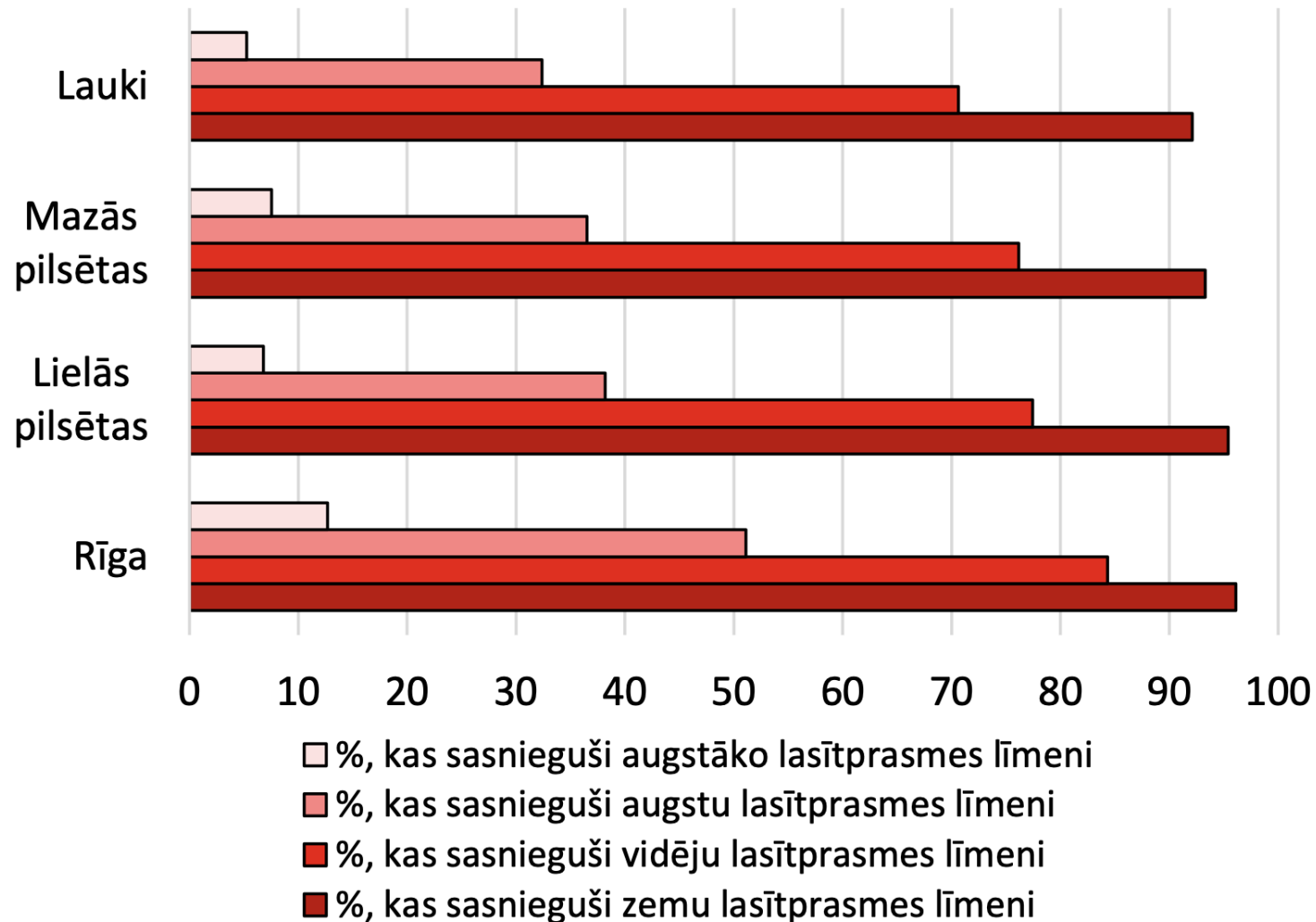
	7.-9.klase	10.-12.klase
Min skolēnu skaits klašu grupā	30	60

Pašvaldība	Skola	7.-9.klase	10.-12.klase
Balvi	Viļakas Valsts ģimnāzija	123	31

PAPILDUS INFORMĀCIJA

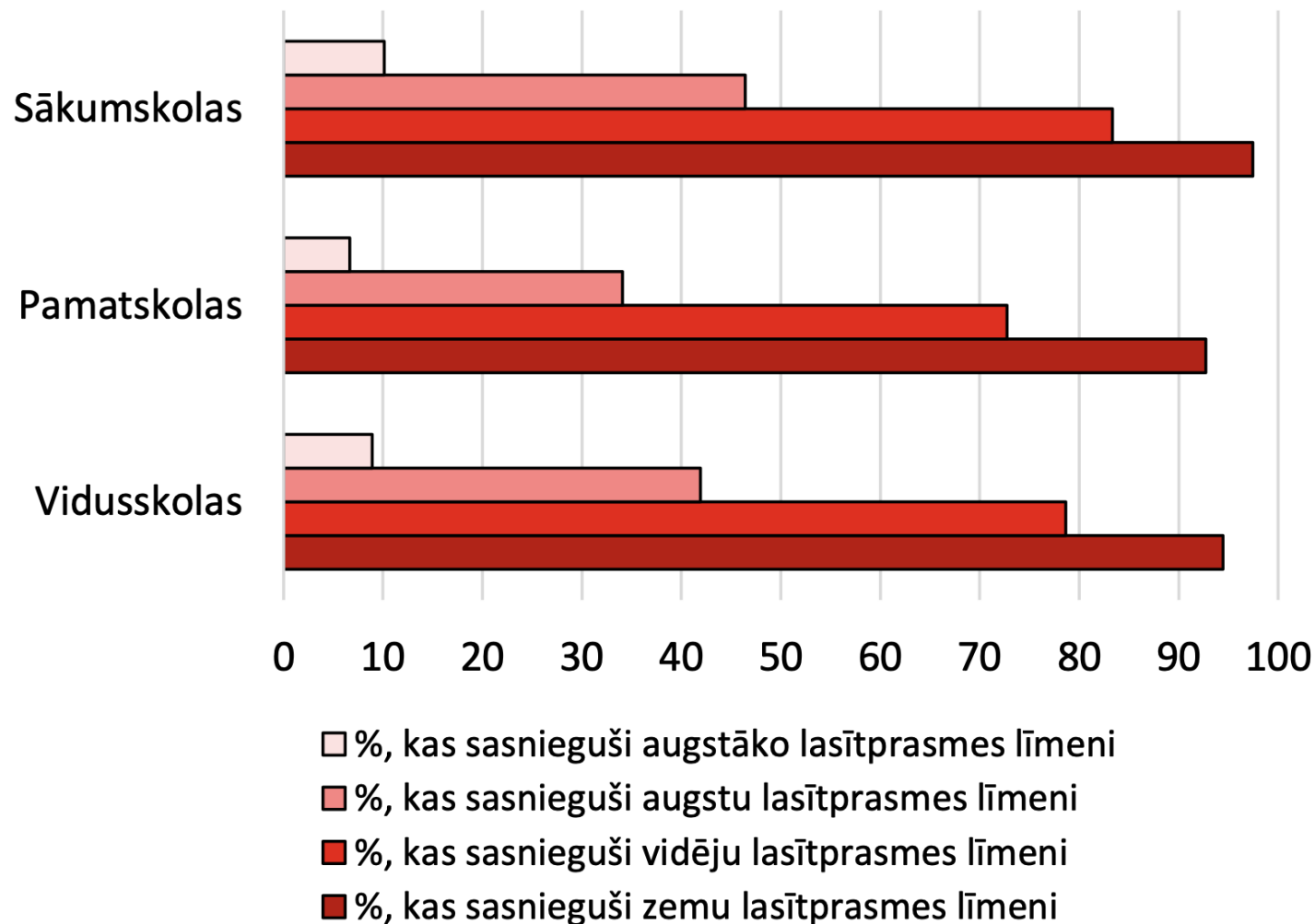

Skolēnu īpatsvars, kuri sasnieguši konkrētus lasītprasmes līmeņus, atkarībā no skolas atrašanās vietas

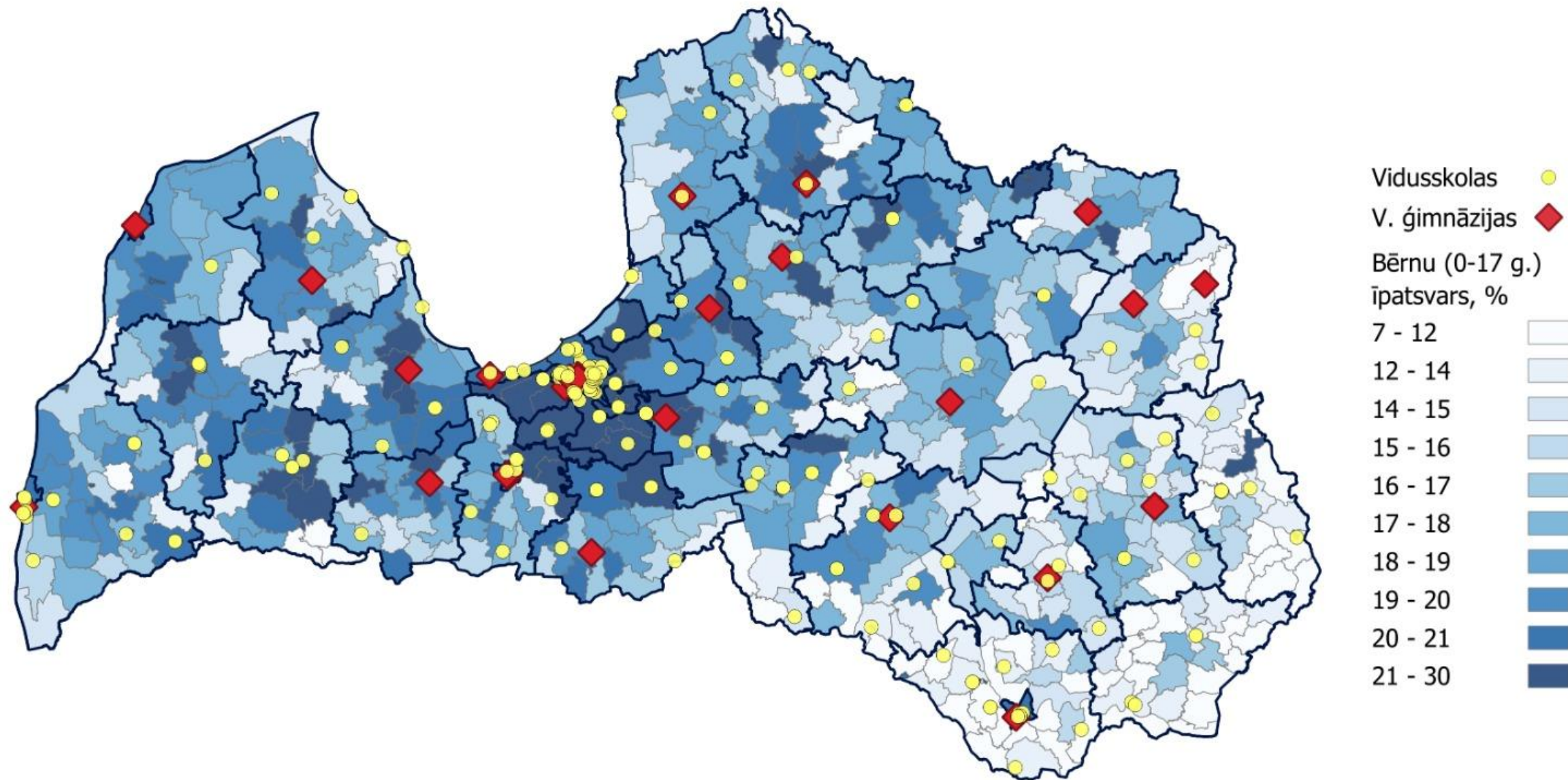
Avots: A.Ozola, A.Geske, K.Kampmane. Starptautiskā lasītprasmes novērtēšanas pētījuma IEA PIRLS 2021 pirmie rezultāti.

Skolēnu īpatsvars, kuri sasnieguši konkrētus lasītprasmes līmeņus, atkarībā no skolas tipa

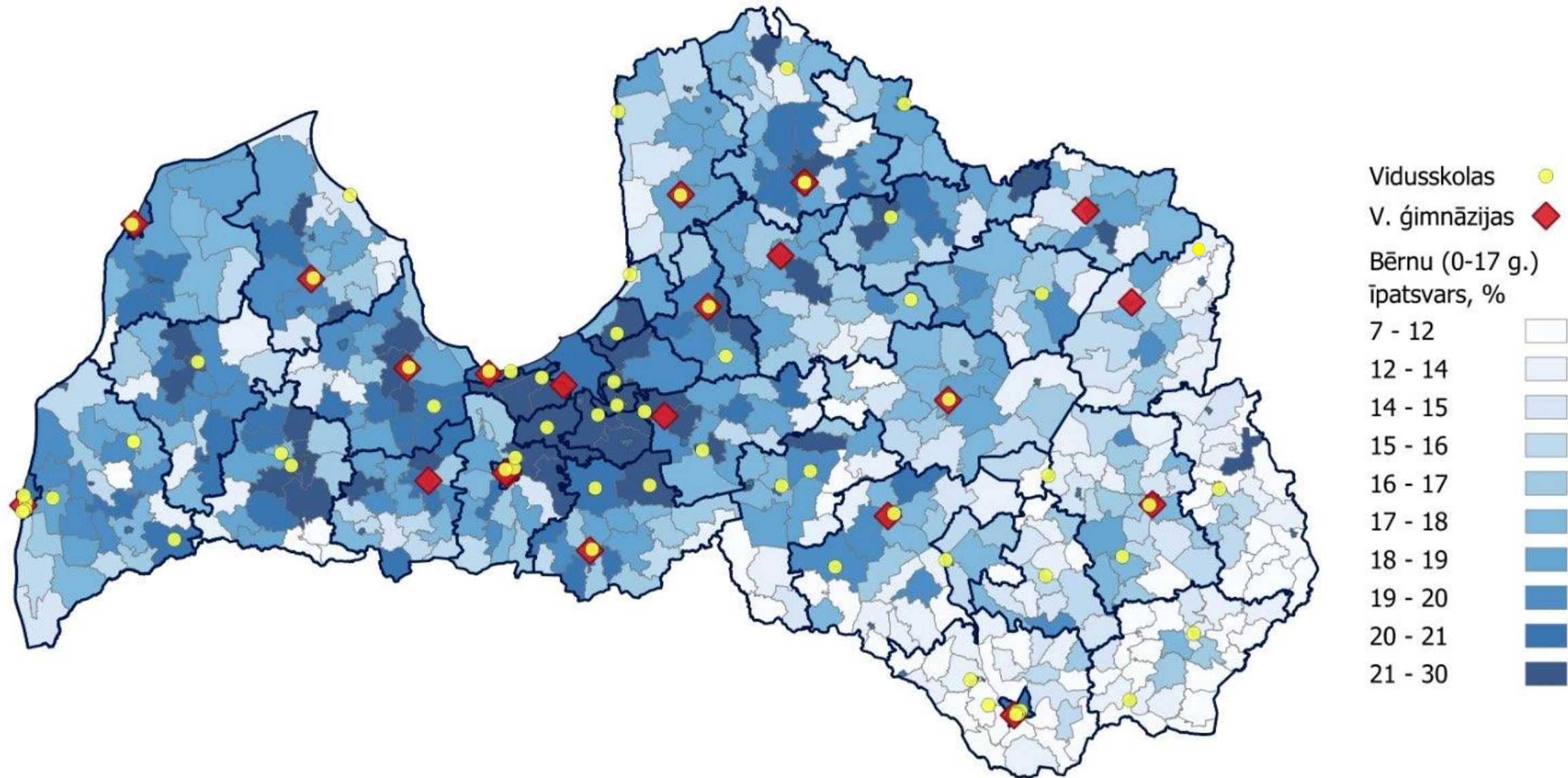
Avots: A.Ozola, A.Geske, K.Kampmane. Starptautiskā lasītprasmes novērtēšanas pētījuma IEA PIRLS 2021 pirmie rezultāti.

Vidusskolu un Valsts ģimnāziju tīkls, bez kritērijiem

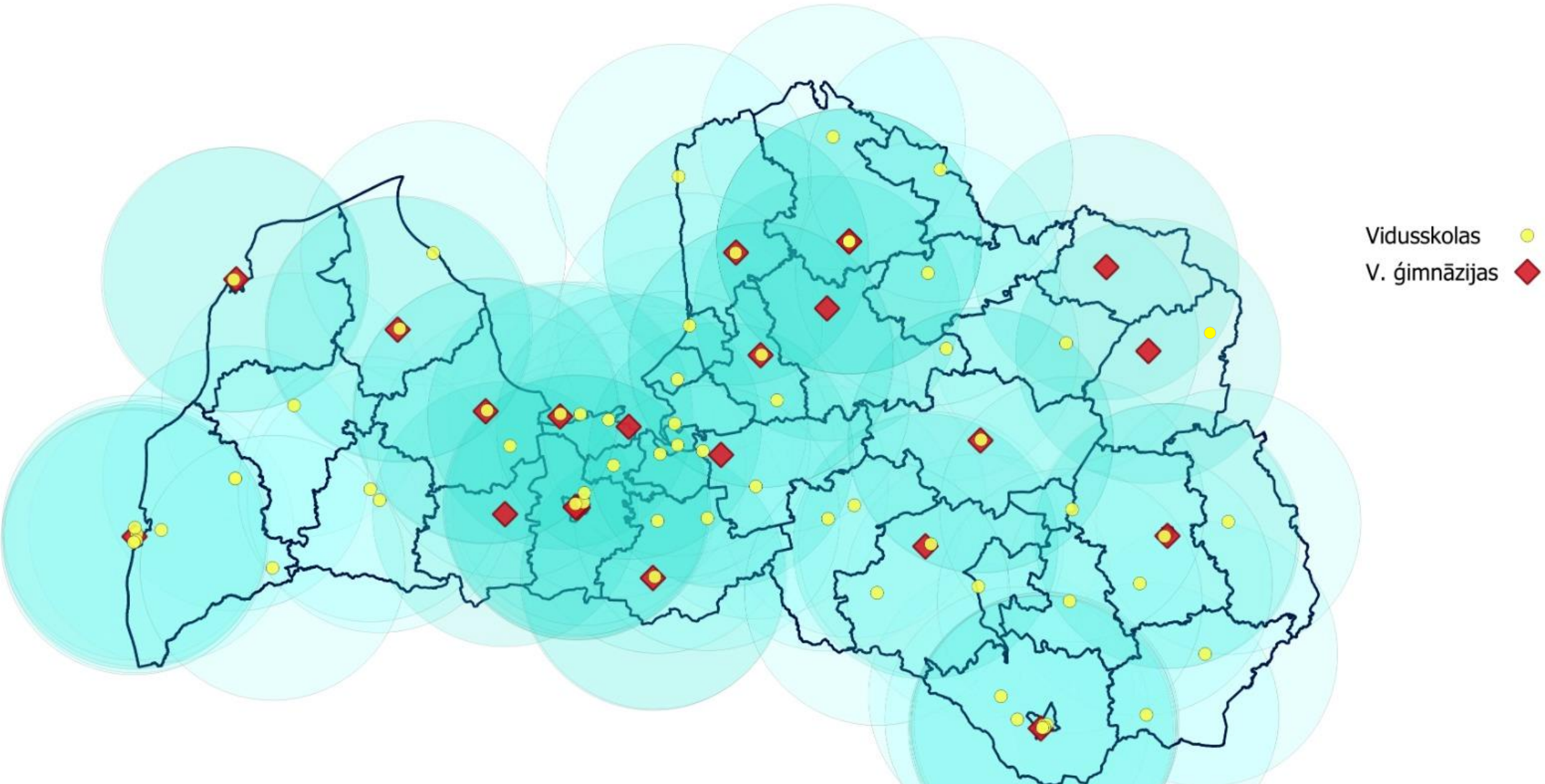

Reģionālo vidusskolu un Valsts ģimnāziju tīkls, ievērojot kritērijus

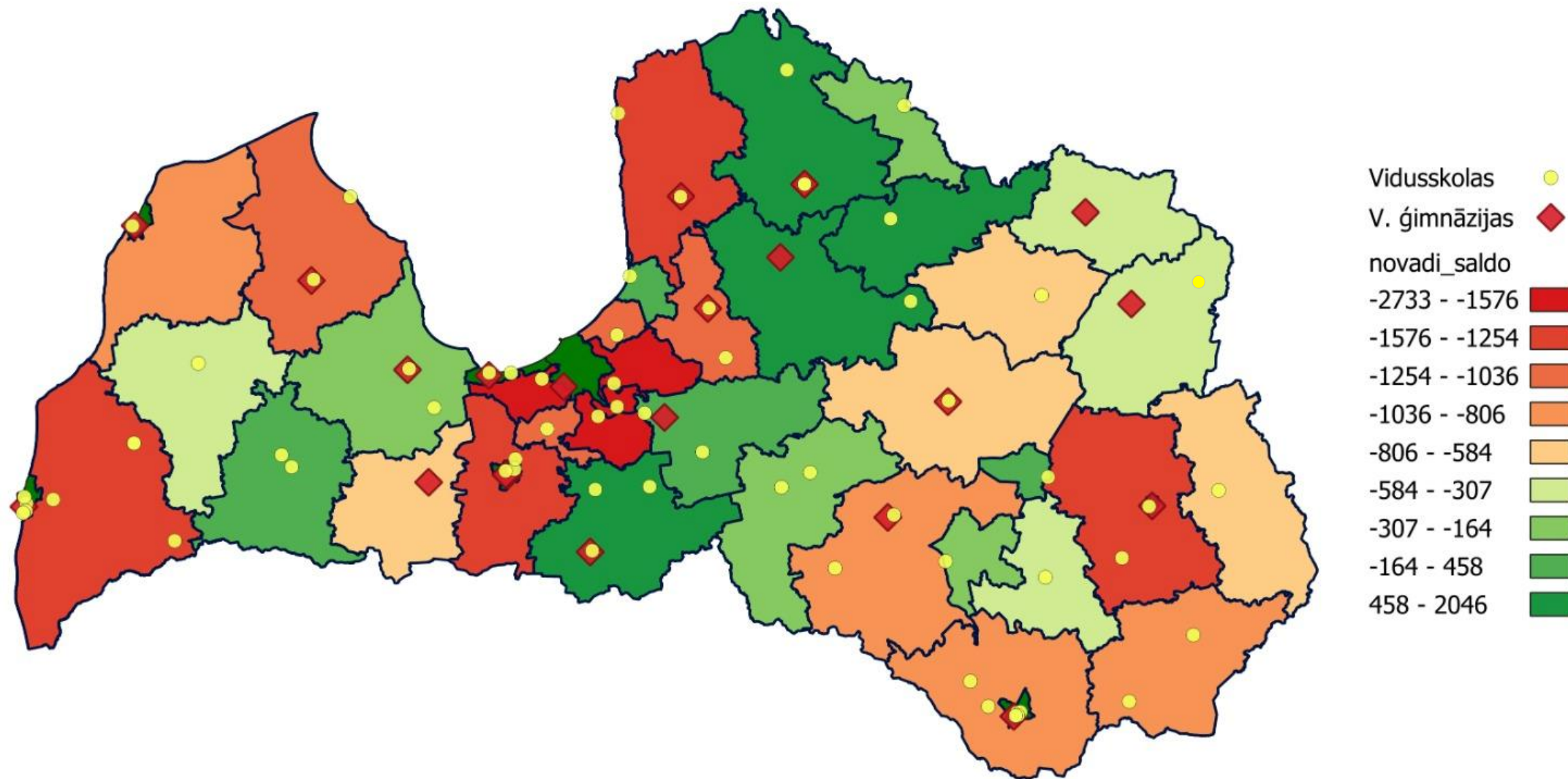

Ģimnāziju un vidusskolu un tīkla pārklājums 50 km rādiusā

Izglītības migrācijas saldo*

* Skolēnu plūsma starp pašvaldībām

Izglītības un zinātnes
ministrija

PALDIES

[IZM_gov_lv](#)

[Izglitibas.ministrija](#)